

# EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

• V edini in moči.

• EDINOST • izhaja 2 krat na teden vsako sredo in soboto o poludne. Cena za vse leto priložno 7 gl., za polu leta 3 gl. 50 kr., za četrt leta 1 gl. 75 kr. — Sama priložnost 1 gl. 50 kr. za celo leto. — Posamezne številke se dobivajo pri opraviščih in v Trstu po 5 kr. v Gorici in v Ajdovščini po 65 kr. — Naročnice, reklamacije in inserate prejema Opravišče, via Terrante, • Nova tiskarna.

Veljavo se pošilja Uredništvu • via Terrante • Nuova Tipografia; • vsak mora biti frankiran. Rokopisi brez posebne vrednosti se ne vračajo. — Inserati (razne vrste naznaila in poslanice) se zaračunajo po pogodbi — prav cenó; pri kratkih oglasih z drobnimi črkami se plačuje za vsako besedo 2 kr.

## Volilem V. okraja okolice.

V nedeljo, 11. t. m. Vas zopet skliče državljanska dolžnost na volišče. — Nova volitev je sicer nastopek krivice, ker volitev dne 24. januarja t. l. se je vršila popolnoma postavno in zmaga kandidata Edinosti ni bila le sijajna in častna, temuč tudi skoz in skoz pravična. Ali, bratje volilci, prebijte tudi to krivico, kakor ste prebili že marsikatero v zavesti, da kedor dela krivico ljudstvu, prejal slej zapade zasluženej kazni. Potrpajte, pa hitete v nedeljo zopet vsi na volišče; nobeden volilec, kateri čuti v sebi ljubezen do svojega domačega ognjišča, do mile mu materinščine, do Kristove vere in do predrage nam Avstrije, naj ne ostane doma; vsak naj stori svojo dolžnost in naj pomaga pravici do zmage!

Nam, dragi volilci, ni čisto nič za eno ali drugo osebo, nam je za stvar, za sveto našo domorodno stvar, katero denes, pri znanih okoliščinah, zastopa poštenjak inženir *Matija Valentin Schivitz*, kateri Vas je uže nekoliko časa pošteno zastopal v mestnem zboru.

Kakor Vam dobro znano, zavrgli so naši nasprotniki volitev kandidata Edinosti le zato, ker je on pokazal, da se hoče neustrašljivo boriti za koristi svojega naroda; tak mož pa je lahonom tren v peti; oni hočejo le take ljudi v mestnem zboru, kateri se slepo uklanjajo njihovoj volji. — Da pa takih neznajstvih mož odgojé, zato so ustvarili ono društvo »Konkordija«.

To društvo ima na videz namen, da goji prijateljstvo mej Trstom in okolico. Ali kako ima biti to prijateljstvo. Okoličan naj pusti mirno Lahonom, da to zemljo pripravljajo za Italijo; on naj le slepo sluša in potem se mu bodo metale kosti z bogate mize magistratove. Ta doktrina je ostudna, ker nemoralna. Kedo pa so ti gospodje,

ki ukazujejo na magistratu? To je velika svojat, ki dobro živi na ramenu davkoplačevalcev, in ta svojat noče v mestnem zboru mož, kateri bi jej gledali na prste. Zato pa se godi, da v mestnih denarnicah zmanjkava denarja; da marsikateri mora po krivici plačevati globo, in da je sploh na magistratu uprav turško gospodarstvo. In ti ljudje imajo še celo drznost, da po svojih listih drugim moralo pridigajo. To je mogoče le v Trstu, kder ima vlada preveliko in uže nevarno potrpežljivost se stranko, ki s čudnimi, da prepovedanimi sredstvi terorizuje Tržaško ljudstvo, na zunaj laže, da smo tukaj uže preparirani za Italijo in želimo odrešenja, doma pa ustvarja sinekure za svoje pravega dela nezmožne korteše.

In s to stranko da bi pošteni okoličani sklenoli prijateljstvo, tej stranki da bi oni rep nosili! Žalostno zadosti, da se od njih zahteva toliko izdajstvo, in da se v vrstah okoličanov še nahajajo ljudje, ki se dajo loviti v mreže agitatorjev omenjenega društva in še od kakoršnjih agitatorjev! So tudi taki ljudje, ki se zovejo patrijotične, katerim ves politični smoter pa je naga čestihlepnost. Vi volilci V. okraja ste pokazali, da poznate do kraja te ljudi, kajti znana nezaupnica in volitev Nabergoja ste bili možki odgovor na vsa nasilstva teh mož. Tisti možje, katerim pa ste dali tako moralno zaušnico, Vam se danes zopet hlinijo, tisti možje Vam denes priporočajo kandidata, ki je odbacnil vsako zvezo s političnim društvom »Edinost«, katera uže 11 let brani Vaše koristi in pravice, ter se je dal v roke možem, ki so očitni sovražniki vsega, kar diši po Slovenskem ter delajo očitno za ono svojat, ki gospodari na nesrečo in propad Trsta.

Možje, ki ste pred malo časom podpisali znano nezaupnico in ste kesneje hrabro stali za vrlim Nabergo-

jem. Vi ne morete drugzega voliti, nego kandidata našega društva. — Ko bi volili drugzega, Vam po g. Burgstallerju, Bokaliču, Leopoldu Maurone-rju in po drugih enakih možeh priporočenega moža, Vi bi s tem oporekali sami sebi ter si dali pred vsem svetom spričevalo nedoslednosti in polit. nezrelosti. — Ne mislite, da bi si s tem vsaj pridobili spoštovanje narodnih nasprotnikov. — Ne, oni bodo potem Vas še manj spoštovali in Vas potem še bolj zatirali, nego vas zatirajo dosedaj.

Volilci V. okraja! Moško postopanje je prvi pogoj napredka vsakega moža, vsake družine, vsakega naroda. — Po moškem postopanju prej ali kesneje gotovo dosežete svoja prava; mej tem bo boste vedno bolj propadali, ako se boste dali zlorabiti svojim sovražnikom.

Ko boste vse to dobro prevdarii, gotovo se ne boste dali premotiti ter pri drugej volitvi sopet pokazete svetu, da ste vredni sinovi majke Slave in da ljubite zvojo domovino. — V nedeljo se bodo morda zopet ponavljale surovosti, katerih smo mnogo doživeli pri zadnji volitvi, toda to naj Vas ne moti; bodite mirni, ogibajte se provokatorjev ter volite vsi kandidata našega društva, gospoda *Matija Valentina Schivitz*.

S tem se postavno uprete krivici in napravite čast ne le sebi, temuč vsem drugim okoličanom in sploh vsem Slovincem, ki Vam žele ne le ta pot zmago, temuč se tudi resnično zavzimate za vašo duševno, materialno in moralno blagost. Ako v nedeljo zmaga naš kandidat, bo le to znamenje, da je zmagala pravica nad krivico. Volilci! vaše geslo v nedeljo naj bode: Živila Avstrija, živi naš slovenski narod, propad tistim, ki se vežejo z našimi zakletimi sovražniki!

Volilni odbor za V. okraj in odbor Edinosti.

## Združena Bolgarska.

Ali bi takozvano politično enakotežje, trdno skupaj zvezano po berlinskej pogodbi, primerjali maliku, okolu katerega plešejo vsi evropski državniki, ne da bi se ga upali dotakniti? V bojazi to enakotežje rušiti iščejo razni evropski kabineti, vsak večji politični dogodek, ki bi znal mir v Evropi omajati, mirnim potom poravnati, ubogo berlinsko pogodbo pa sučejo, obračajo in natezajo na vse načine; njene paragrafe razlagajo, ta tako, oni drugače — da le dirnejo v struno ter navidezno niso primorani od besede dane v Borolinu odstopiti.

Enako so hoteli poravnati i vstajo v vshodnej Rumeliji in njeno združenje z Bolgarsko. — Združena in ne združena — taka naj bi bila Rumelija za mirovno pogodbo, koja je bila pred malo časom v Bukrešu sklopljena. Priznali so sicer njeno združenje z Bolgarsko ali to le začasno, za pet let, potem evropske države z Rumelijo učinijo, kakor jim bode ljubo. In pri tem še klavzula, naj bo bolgarsko-rumeljski knez vedno pripravljen priteči z svojimi četami na pomoč Turku, največjemu sovražniku človeštva — morda še celo proti narodom na Balkanu!

Da ne bodo druge države, in osobito ne Ruska, tega hotele pripoznati, bilo je koj razvidno. In res se je Ruska od začetka branila pripoznati čudno združenje vshodnje Rumelije z Bolgarsko in to iz več tehničnih razlogov.

Knez Battemberg, ki sedaj na prestolu zedinjene Bolgarske sedi, on je pred vsem rodovi Nemec in radi tega slovanske Rusiji ni toliko priljubljen, kakor bi bil kak drugi knez slovanskega rodu. Uže od časa njegovega povzdignjenja na bolgarski prestol ni mu Rusija nič kaj prijazna, ker rajši bi videla, da na onem prestolu sedi kak drug mož, Slovan. Ta tajni srd ruskega kabineta na kneza Battemberga je postal vzlasti v sedanjem času jassen tako, da ga lahko vsakdo vidi.

Od časa berlinskega sestanka pomnoževala se je ta protivnost zelo ter Rusija je tega kneza na onem prestolu trpela najbolj zato, da se drugim državam ne zameti; iskala je pa pri tem na Battemberga

## PODLISTEK.

### Málaviká in Agnimitra.

Indijska drama Kálidásova.

Na sloven-ki jezik preložil

dr. Karol Glaser.

(Dalj-).

Nipunika.

Tam le v senci ašokinega drevesa de lje Bakulavalika Málaviki krasne nazožnice na nogo.

Iravati (izrazuje sumnjo).

Kaj pa ima Málaviká tukaj opra ljati? Kaj misliš?

Nipunika.

Jaz mislim, da je kraljica, ker je iz zibelke padla in si tam nogo pokvarila, Málaviki naročila, naj ašoku želje izpolni. Kako bi mogla inače kraljica svoje nazožnice, ki jih sama nosi, služabnici prepustiti?

Iravati.

Jaz pa slutim močno kaj drugzega.

Nipunika.

Zakaj ne iščete soproga?

Iravati.

Moje noge se nočejo premikati naprej; dvojbi hočem priti do dna, dasi me moti moja omamljenost. (Málaviko opazujoč za se).

Bakulavalika (na nogo kazóč).

Ti li uga'a ta razdelitev barv?

Málavika.

Ker je to moja noga, me je sram, da bi jo hvalila. Kdo te je pa tako temeljito podučil v tej umetnosti?

Bakulavalika.

Kralje a učenka sem'.

Vidušaka.

Le požuri se, da se mu dostojno zahališ.

Málavika.

Blagor tebi, ti smeš biti ponosna na to.

Bakulavalika.

V resnici sem ponosna, ker sem našla dve nogi, ki ste vredni tega poduka (barvo opazujoč; za se). Moj ponos pa je tudi popolen. (Glavno). Eno nogo sem uže pobarvala; sapo tvojih ust samo porabi še, da se posuši; pa saj je tukaj prepil.

Kralj.

Glej, glej, prijatelj moj, primerna je

Priložnost zdaj, uslogo da storim,

In z sapo posušim jej nožice,

Maziljene in vlažne še precej.

Vidušaka.

Zakaj ta o siliš? Imel boš še dovolj

priložnosti navžiti se.

Bakulavalika.

Prijateljica, noga se ti sveti, kakor rudečkast lotus. Počivaj skoraj na prsih gospodovih (gleda Nipuniko).

Kralj.

Te je moja želja.

Málavika.

Ne govori ošabno.

Bakulavalika.

Povedala sem samo to, kar sem imela povedati.

Málavika.

Sem li tebi draga?

Bakulavalika.

Ne samo meni.

Málavika.

Komu pa še?

Bakulavalika.

Tudi kralju, ki zna vsako krepost ceniti.

Málavika.

Ti govoriš neumno: teh uprav nimam.

Bakulavalika.

Tega ti ne verjamem, kajti blede in oveneli udje kraljevi govore nasprotno.

Nipunika.

To je prva pametna beseda, ki jo je govorila deklica; saj sem uže skorej obupala nad njo.

Bakulavalika.

Ljubezen je treba z ljubeznijo vzprejeti; po tem načelu dobrih se ravna.

Málavika.

Go-oriš li iz lastnega nagiba?

Bakulavalika.

Ne: to so kralja ljubeznipolne besede, ki mi jih je povedal brahmanec.

Málavika.

Če mislim na kraljico, moje srcé ne more nad gojiti.

Bakulavalika.

Kdo si ne natakne mangine mladike za uho, boječ se bečel, ki ga obletavajo?

Málavika.

Uprav ti, zlobnica, mi ga natakneš.

Bakulavalika.

Podobna sem cvetici, ki nosi moje ime; čim bolj se jo drgne, tim prijetniše diši.

Kralj.

Lepó, lepó je to, kar govoriš;

Beseda tvoja, ki na prvo je

Spoznala njezino srcé, potem

Nalogo izvršila spretno, in

Zlomila trdovratni njen upor;

Beseda ta je vso jo zmagala:

Zares ljubáv odvisna je od tega,

Ki pošlje se, da bi nam javil jo.

Iravati.

Glej, kako lepo je Bakulavaliká Málaviki nogo okrasila.

Nipunika.

Nagovarjanje omaja tudi stalnega.

Iravati.

Po pravici se je tedaj moje srcé balo; zdaj poznam razmere in morem premisljevati, kaj mi je dalje vkrnuti.

Bakulavalika.

Tudi druga noga je okrašena; zdaj jej še hočem nazožnice nataknoti. (Stori to). Vstani in izvrši povelje vladaričino, da razcvete ašoka.

(Obé vstanete).

(Dalje prih.).

z svojo politiko uplivati ter mu ni pripustila, da se izogne temu njenemu vplivu na Balkanu.

Veliki jez mej Battembergom in Rusijo je postal očit osobito tedaj, ko se je knez postavil na čelo nemirnih Rumeljcev ter začel na Balkanu Rusiji protivno politiko tirati.

Tembolj je ruske kroge s protivnostjo proti knezu Battembergu navdajala misel, da hoče knez zjedinjenje Bolgarske izvršiti brez ruskega privoljenja ter kesati so se jeli, da se je ruska vlada v st. Štefan-skem dogovoru toliko za Bolgarsko zavzela ter s krvavo vojno izvajala bolgarsko osvobodjenje.

Naravno je tedaj, da je v ruskih krogih prevladala protivnost proti temu tujcu, koji, iz zadnjih dogodkov na Balkanu sodeč, drugega ne išče nego kako bi se ruskemu vplivu odtegnol. Ruska pa ima na Balkanu posebne interese ter njej je pogodu le oni vladar v balkanskih državah, koji te njene interese podpira, ne pa njej protivno politiko tira. Knez Aleksander je pokazal, da se za Rusijo malo briga in kdo ve, je li morda ni v političnej zvezi s kako drugo evropsko velesilo, Rusiji nasprotno, ter rajši pleše in počenja, kakor mu ta veli.

Rusija ima mej evropskimi državami tudi svoje nasprotnike, ki niso nič kaj zadovoljni, da se ta severni velikan v razmere drugih držav toliko vtika. Osobito vlada živ antagonizem med Angleško in Rusijo, kateri si kolikor moreli mej seboj klubujeti. — In kaj, ako bi Aleksander bil od Angležev podpihovan, naj se Rusiji protivi.

Zadnje dni pišejo razni ruski časniki zelo napadalno proti knezu Battembergu rekoč, da je ugovarjanje Aleksandrovo proti turško-bolgarskej pogodbi ter njegovo zahtevanje, da ga turški car imenuje guvernerjem vstočne Rumelije za vse njegovo življenje — očit izkaz, naperjen proti Rusiji ter tirjajo, da mora Ruska na vsak način se ga rešiti.

Jasen je toraj ta tajni dvoboj, ki se uže toliko časa bije mej knezom Aleksandrom in Rusijo in menimo, da se obrne, ako stanje tako nadalje traja, na škodo prvega.

Mej tem pa Bolgarska ni še realno združena, ker personalna pogodba turško-bolgarska je dosegla le začasno petletno zjedinjenje. Pravega trajnega zjedinjenja ni pričakovati, nego le pod ruskim pokroviteljstvom.

Sicer je pa knez Battemberg dober politik, državnik in hraber vojskovodja; mnogo slave pridobil si je v zadnjem vojni z Srbijo — vendar pa menimo, da mu vsa njegova politična premetenost in hrabrost dosti ne bode mogla pomoči proti ruskemu velikanu in zvitosti ruske diplomacije.

Bolgarska je Ruskej dolžna svobodo svojo, za katero je zadnja nešteto žrtv dala, namerjavala si je pa pri tem Ruska uglasiti pot proti Dardanelom ter, prej ali slej z stola prekopicniti turškega sultana ter s tem razširiti svoj promet po sredozemskem morju. Te politike se ruska vedno drži in kdor bi se jej ustavljal, skupil bi hudo.

Najmanj je pa pričakovati dobrega vspena v vojni s mogočnim severnim velikanom bolgarskemu knezu, kajti, ako bi on kedaj kaj takega poskušal, zaigral bi brez dvombe celo svoj prestol.

(Konec prih.)

## Politični pregled.

### Notranje dežele.

Cesar se proti sredi prihodnjega meseca napoti v Pulj k vajam vojne mornarice. Dan odpotovanja in koliko časa ostane cesar pri vajah, to še ni določeno. Razen cesarja se udeležijo vaj vojne mornarice tudi prestolnik Rudolf, najvodi Albreht in Karol Stefan.

V državnem zboru se je 1. t. m. nadaljevala podrobna razprava o proračunu ministerstva za poduk in bogočastje. Minister dr. Gautsch se je razprave marljivo udeleževal. Govorilo se je mnogo o spotikljivih in pohujšljivih knjigah, ki se trošijo mej ljudstvo, da ga spridujejo. 2. t. m. sta se sprejela naslova »srednje šole«

in »šolske knjižnice«. Mej razpravo je minister Gautsch napovedal več naredeb za zboljšanje stanja suplentov, kakor so: petletne doklade in podelitev mnogo učiteljskih služb v prvih prihodnjih mesecih, govoril je posebno o obrtnih šolah ter naglašal potrebo ustanovitve sosveta pri obrtnem poduku. — 3. t. m. je zbornica rešila ves naučni proračun. Naučni minister je naznanil, da je ukazal, da se takoj začne preiskava o onih pritožbah, ki so se v državnem zboru izjavile. Na opazko, da se je naučni minister pridružil političnemu mišljenju ministerstva, in da tedaj ni upanja, da se šolstvo zboljša, odgovoril je minister in zagotovil, da ga ta opazka nikoli ne bo motila, da ne bi kakor ud sedanje vlade skrbel za šolske interese. Poslanec Burgstaller je tožil, da se nobena italijanska šola na državne troške ne vzdržuje in da italijanski jezik ni zapovedan učni predmet v šolah. Poslanec Luzzatto pa je razkladal napake na učiteljskih v Kopru in Gorici ter željo izrekel, naj se ustanovi italijansko učiteljsko društvo. Poslanec Malfatti želi ustanovitev samostojnega oddelka deželne šolskega sveta za južno Tirolsko. Poslanec Vitezić obžaluje, da Istra nema nobene slovenske srednje šole; naj vlada popravi, kar so prejšnje vlade zanemarile. — Poslanska zbornica ima zdaj vsak dan dve seji, da bo mogla izvršiti svoja dela do velikonočnih praznikov.

V seji 5. t. m. je finančni minister vsled neklih pritožeb zagotovil, da uvede preiskavo ter rekel, da imajo davkovski uradniki strog ukaz, naj se ne vtikajo v strankarske pravde. Poslanec Foregger in tovariši so predložili tiskovno zakonsko osnovo, potem zakonsko osnovo gledé predrugebe kazenskega postopnika ter nasvetovali, naj se vladi naroči, da k malu predloži osnovo kazenskega zakona in polfeljsko-kazenskega zakona. — V večernej seji se je nadaljevala razprava o proračunu finančnega ministerstva in sprejelo se več poglavlji. Poslanec Luzzatto je zahteval olajšave za Trst, ker je to mesto v izvenrednem položju in ima postavodajstvo dolžnost skrbeti za to, da se trgovina v Trstu ne zažubi. Govornik se je posebno obračal zoper hišni davek ter izrekel upanje, da davkovski odsek k malu zbornici predloži potrebne predrugebe zakona o hišnem davku.

Nagodba z Ogersko je bila 2. t. m. dovršena. Zastran prašanja o carini na petrole se je sprejel promenen predlog ogerske vlade.

### Vnjane dežele.

Ruski car, carica in carska obitelj so 4. t. m. dospeli v Sebastopol, od tod pa se odpeljali v Livadijo in včeraj tja dospeli.

Iz Balega grada se 5. t. m. poroča, da je kralj podpisal ukaz, s katerim so imenovani ministri: Garašanin je ministerski načelnik in prevzame tudi opravila ministerstva za notranje zadeve, Franasović je minister zunanjih zadev, Horvatović vojni minister in obdrži vojno poveljstvo, Mijatović prevzame finance in začasno narodno gospodarstvo, Kujundžić nauk, Topalović stavbe. — Ministerski svet, ki je bil 5. t. m. pod kraljevim načelnštvom, pečal se je z volitvami v skupščino. Bode pa zopet pri volitvah terorizem, ne v dobro, ampak v pogubo srbskega naroda.

Na Srbskem je političen prevrat težek porod, ker mu je največji spotikljaj kralj sam. Sedanji beligradski mestni načelnik Baznovac je bil sicer na svojo prošnjo vmirovljen, ali pogajanje Ristića, glede sestave novega ministerstva, bilo je popolnoma nevspešno; kralj je zopet Garašanina k sebi poklical.

Bolgarski knez je turškej vladi odgovoril na nje brzojavno priporočilo, da tega priporočila nikakor ne sprejme in trdi se, da bo knez, če se velevlasti ne bodo ozirale na njegovo zahtevanje, ampak podpišejo zapisnik; zoper to protestiral in da izda manifest na bolgarsko ljudstvo. Knez je tudi velikemu vezirju odgovoril, da ne odstopi od bolgarsko-turškega dogovora, ker to mu nalaga dolžnost od bolgarskega ljudstva in branitev interesov sultana. — Iz Londona se 3. t. m. o tej zadevi poroča, da se dogovarjajo velevlasti turško vlado in bolgarskim knezom. Zastopniki v Sredcu priporočajo knezu z ozirom na sedanje

položje, naj bo moder in potrpežljiv. Knez pa se naslanja na to, da sme le to storiti, kar zahtevajo združeni Bolgari, ki ga hočejo imeti za vladarja.

Na Grškem se je 2. t. m. odprl državni zbor. Vlada mu je predložila zakonske osnove, glede pomnožitve bankovcev s posilnim kurzom, pomnožitve vojaških krdel na suhem in vojne mornarice. Vlada ne da nobene izjave, na zahtevanje pa da natančna pojasnila o vojaškem in finančnem položju, in celo diplomatske spise predloži, če bo državni zbor to zahteval. Delyannis ne bo govoril o politiki, ker je vladina politika vsem znana, ampak apeliral bode na domoljubno podporo. Misli se, da bodo vse stranke edine o prašnji narodnih tirjatev.

V Carigradu so se 5. t. m. sešli poslanci velevlasti, da se dogovoré zaradi konference o bolgarsko-turških zadevah. Včeraj so imeli prvo sejo in podpisali rusko zahtevanje.

Na Španjskem se vrše volitve v državni zbor; vladna stranka ima doslej 310, nasprotna pa 121 poslancev. Vladna stranka toraj utegne imeti dve tretjini večine.

V Belgiji je zopet mir. Delavci so se zopet poprijeli dela; ali mnogo jih je še brez dela in kruha, ker so fabrike porušili in požgali, in tako sami sebi največ škodovali.

V Urugvaj je bila zopet bitev mej vojaki in uporniki. Takrat so bili poslednji tepeni ter imajo veliko zgubo.

## DOPISI.

**Iz tržaške okolice V. volilnega okraja.** Znana cikorijska garda banski lord, Polde, Bokalič, feldpater in tutti kvanti kurijo na vse mogoče načine svoje stroje, da bi se z njimi zaleteli in prodrli zid z svojim Danelom 11. t. m. ter nas proste kmete tako opeharili, kakor so nas opeharili v I. volilnem okraju, kder so prodali prvenstvo za žlico leče. Naj bi bil g. Danel uči političnega društva Edinosti in pri večkratnem zborovanju poskušal kaj storiti za nas proste kmete — ubogo rajo, ali poskušal posnemati svojega najstarejšega rajnega brata, bil bi uže gotovo izvoljen v mestno zastopstvo, tako pa ne. Mi kmetje — ne rečem da vsi, opreznimo in bistro pazimo, kaj se godi v viših krogih in jako čislamo politično slovensko društvo Edinost v Trstu, četudi nismo vsi udje, čitamo pa pridno njega organ »Edinost« in prepričujemo se dan za dnem, da je vse res, kar ona piše. Čitali smo v Edinosti, kako se je vedel Janez Marija Klun v političnem društvu Edinost pri postavljenju kandidata za državni zbor Tržaške okolice. Njegovo vedenje nam je tako dopadalo, da se je marsikomu od veselja oko solzilo ter srca na tihem mislilo: Ta pri prvi priliki postane zastopnik enega okoliškega okraja v mestnem starešinstvu. Mišljeno vresničeno. Kak razloček je mej njim in našimi vsiljenci, to dobro vemo.

Tukaj tudi veljajo besede sv. evangelja: »Kedor ne gre skozi vrata v ovcji hlev, ampak leze drugod notri, ta je tat in razbojnik.« In zopet: »Tat ne pride, zven da krade, kolje in pokončuje.« Da je to istina, imamo žalostni zgled v I. okraju, kako vest morejo imeti volilci, ki so tako volili?

## Domače in razne vesti.

**Nadvojvodinja prestolnica Stefanija** je na otoku Lakromi vsled prehlajenja zbolela. Iz Trsta je bil k njej poklican dr. Veiponer; na njegov svet je legla v postelj, ali uže okreva in nadejati se je, da bode v malo dneh popolnoma zdrava.

**Baron Cernaro**, deželni namestnik na Dalmatinskem, umrl je včeraj dopoldne za pljučnico v 56. letu svojega življenja. Bil je še le 4 mesece namestnik.

**Ožidar Ratč**, državni poslanec in vli branitelj narodnih naših pravic, zbolel je za vročinsko mrzlico, ki je nevarna zaradi njegove velike starosti; upanje je vendar, da se ozdravi, ker je še precej pri močeh.

**Poslanec dr. Vitezić** se je v predzadnji državnozborni seji zopet prav gorko potegal za slovenske in hrvatske šole v Istri in Trstu. — Ker je pa rekel, da Italijani Slovencem v Istri in Trstu prav tako krivico delajo, kakor Nemci drugod, zato se je oglasil Burgstaller, češ da Slovenci imajo v Trstu 10 slovenskih ljudskih šol in da on protestuje protinapadom na Italijane. Ali Vitezić mu je le s

par besedami tako usta zalopnol, da ni mogel več naprej. Vitezić je namreč odgovoril, da so slov. šole pač v okolici, pa v mestu ne, on pa je govoril le o mestu; nadalje ni on žalil Italijanov in ako je to storil, le z eno besedo, naj to besedo Burgstaller navede. Burgstaller je na to zarudel in obmolčal, nam pa se še denes smili, ubogi revež. Či ni za barko, banski lord pa ne za parlament.

**Imenovanja.** Računski svetovalec pomorske oblasti Anton Kršich je bil imenovan višjim računskim svetovalcem in načelnikom računskega oddelka omenjene oblasti, in računski revident Ljudevit Steinböck računskim svetovalcem.

**Imenovanje in premeščanje.** Namestnik držav. pravdnika v Trstu, g. Franc Carnevari je bil imenovan državnim pravdnikom v Gorici in državni pravdnik gorški, g. Eugen Tadej je v enake lastnosti prestavljen v Trst.

**Na občnem zboru** društva Edinost se je mej drugim tudi sklenolo in sicer enoglasno, da društvo vzdržuje na vso moč kandidaturu g. M. Schiwitz-a, ter da po svoji moči pripomore, da zmaga ta odločno narodni kandidat. Toliko v ravnanje udom Edinosti in volilcem V. okraja.

**Volilcem V. okraja.** Kedor ni dobil volilnega lista, naj ponj gre v soboto od 10. ure dopoldne do 2. uri popoldne v šolo v Trebach. Nekaterim volilcem, ki so zadnjič volili, ta pot komisar Mirkovič nekda noče dati volilnega lista, češ, da so bili kaznovani. To ni postavno; vsak kedor je bil vpisan v volilnem imeniku, ima pravico voliti. Ako dotični ne dobe listkov, tudi v soboto v Trebenskej šoli, naj se predstavijo komisiji na dan volitve in naj protestujejo proti nepostavnemu postopanju.

**Volilne spletke.** 19 volilcem v Gropadi nočejo ta pot dati volilnic, ako prav so zabileženi v volilnem izkazu in so uže zadnjič volili Okoličani so zunaj postavili, kakor je bila bosanska raja pod Turško vlado Evviva la liberta!

**Razpisane se službe** deželne sodišča svetovalec v Trstu s plačo 7. razreda. Prošnje se imajo vložiti do 24. t. m. pri načelniku c. kr. deželne sodišča v Trstu.

Pri c. kr. deželnej finančnej denarnici je izprazneno mesto asistenta. Prošnje do konca t. m. Služba davkarskega eksekutarja za Primorsko se odda prošilcu najrajše dosluženi podčastnikom, ki so starši od 24 in ne starši od 50 let. Prošnje na c. kr. fin. vodstvo do 27. t. m.

**Delalsko podporno društvo.** S 1. aprilom je pridobilo delalsko podporno društvo še enega zdravnika in sicer g. dr. Grubišića. Gospoda zdravnika ordinirata takole: 1. Gospod dr. Grubišić od 8—9 ure zjutraj v lekarni pri sv. Jakobu, in od 11—12 ure v lekarni Vlah-Miniussi. 2. Gospod dr. Mandić pa od 8—9 ure v lekarni Vlah-Miniussi in od 11—12 ure v lekarni J. pi. Leitenburg (trg. sv. Ivana). Oba zdravnika pa ordinirata od 4—5 ure popoldne v lekarni Vlah-Miniussi (pri starem sv. Antonu.)

**Predavanja** v nedeljo 4. t. m. v del. podp. društvu se je vdeležilo se precej raznega občinstva. G. prof. Sinkovič pa je predaval o zvezdah, posebno o zvezdah repaticah tako zanimivo, da mu moramo prav hvaležni biti za resnično podučljivo in ob enem mišno razlaganje prav težavne materije. Ker nam je g. profesor obljubil dotični spis, bomo imeli naši čitatelji priliko se prepričati, o tem kar smo rekli.

### Tržaške novosti:

**Velika defraudacija pri mestnej denarnici.** Zadnjič smo prorokovali, da bode v Trstu k malo še kaj hujšega počilo, nego je bila tatvina pri ljudskeje banke. In res, še tisti dan, to je soboto popoldne se je prijavil na tuk. tribunalu sam denarničar mestnega magistrata, imeniten gosp. Adelman, svak magistratovega načelnika, g. Gandussio in še tisti večer je tribunal odredil komisijo, ki je šla preiskavat denarnico mestnega magistrata ter nekda precej našla, da manjka 35.000 gld. Komisija še nadalje preiskuje in gotovo n je še več. Ali povsod, kder je kaka lumparija, najdemo tudi Salobardo v zvezi. Suspendirali so namreč tudi kontrolorja mestne denarnice nekega Eberle, svaka dr. Ciatto-a, gospodarja »Solobarde«. Ta Eberle je nekda bil tudi en kos administratorja Salobarde. Torej je cela veriga fletne žiahte, in Salobarda je, kakor vsem dobro znano, organ cikorijske, in ta organ je tudi delal za cikorijskega kandidata v V. okraju. — Okoličani, le pridno plačujte davke, pustite se potle prav grdo natolcevatl še od Solobarde in Cikorijske, nazadnje pa volite tudi Cikorijske v mestni zastop, da bodo rudečkarijo lože zatirali Vas. Naše menenje pa je, da to še ni za nji akt zlogospodarstva rudečkarjev, ampak da pride časoma še marsikaj na dan. Od kod še živši Salobarda, od kod živijo oni agitatorji rudečkarjske stranke, to vse za pametne ljudi ni več uganka. Kaj vlada poreče k vsem tem žalostnim razmerom, to se da lahko ugantiti, rudečkarji so denes jako dobro videni v rudečej hiši, oni se uže izližejo.

**Stražne se gode v mestni bolnici.** Ker se je pokazalo že davno, da manjka tudi v denarnici mestne bolnice 15000 gl. — to pa se je prikazalo že lansko leto — so se pustili nekateri rudeči mestni očetje slišati, da bo to oni se županom vred pokrili ta primanjkljaj. — Toda najbrže rudeči slutijo, da bi bilo preveč za pokrivati; resnica je, da so te dni aretirali tudi Kollerja, bivšega denarničarja v mestni bolnici. Ali uprav v tej bolnici bi se moralo kaj več paziti. — Hrana, katero dobivajo ubožni bolniki, je nekda pod vsako kritiko; to pa je tudi nam znano, da je marsikaj za bolnico dobro, kar mestne prodajalnice javno ne bi smele prodajati. — Pa kar je še hujše: neka starka iz Proseka pripoveduje, da v bolnici bolnike tudi mučijo in tudi pripoveduje, da je sama videla, ko so noko žensko v 8. razredu toliko časa mučili in tepili, da je umrla, ali druga ženska, ki je to vse videla, da je od samega straha dobila božjast. — Mi vemo za ime starke in bi tudi prosili, da se stvar preiskuje. Naša prorokovanja se vedno bolj vršničujejo; še hujše in grše se bodo zvedele; ali vlada se še ne bode ganola, temveč se bo z vedno bolj sprijaznola.

**Is ljubosumnosti** je nek rokodelce včeraj svojo ljubico, neko natakarko, ki je ravno govorila z nekim drugim rokodelcem, v gostilni obliž v vitriholovo kislino ter jo tako močno poškodoval v obrazu, da so jo morali precej odpeljati v bolnico, kjer jo nekda v nevarnosti, da zgnbi vid. Tudi rokodelca, ki se je z njo menil, je obliž in poškodoval, pa ne tako hudo.

**Nesreče.** Nek fakir se je tako napil šnopsa, da ga je policija našla že skoro mrtvega na ulici ter dala odpeljati v bolnico. — Fakir Ivan Batič z Rojana je po nesreči padel v morje, pa so ga mornarji vendar rešili smrti. — Kotlarju pri Lloyd Jakopu Peliconu, rodoma iz Kanala, udu del. podp. društva je v ponedeljek padlo na noge težko železo in mu noge tako poškodovalo, da so ga morali odnesti v bolnico.

**Policijsko.** V glediščni Fenice je nek dolgoprst med igro vkradel nekemu natakarku uro z verigo, oboje vredno nad 20 gl. — Zaprl so 3 furianske postopače, da jih oženejo v domovino.

**Za pogorence v Velikem Brdu.** C. kr. deželno namestništvo je izdalo ta le poziv: Po noči od 25. na 26. marca t. l. je vstal v soseski Velikem Brdu, Jelsanske občini požar in provzročil okoli 14.000 gl. škoda, ki je zadela najsiromašneje prebivalce, ki so brezi strehe in so večidel izgubili vso svojo imovino. Zato sem za prav spoznal, da se revščina tako hudo zadetih Velikobrdcev zljajša, d. v. viti javno nabiranje milih darov v tem upravnem okrožju. Milidarovi naj se pošiljajo naravnost ali po okrajnih glavarstvih in magistratih okrajnemu glavarstvu v Voloski, katero jih javno razglasi.

**Iz Gorice** nam pišejo: Pogreb rajne grofinje Chambord je bil velikanski, imenitni tujecev z Dunaja in drugih avstr. mest in iz Francije se je pogreba udeležilo več sto.

Vse goriško prebivalstvo in mnogo ljudstva z dežele je gledalo veličastni pogreb, katerega je vodil sam viši vladika mil. gosp. dr. Zorn z veliko asistencijo, na straneh od velike cerkve pa do Kostanjevce so delali vojaki špalir, na tisoče ljudi, večidel gospode je šlo za pogrebom; precej za rakvo so bili nadvojvoda Ferdinand Ljudevit, kakor zastopnik cesarja, potem don Karlos, habsburski princ Arnulf, don Alfonso in še več najvišje in visoke gospode, med njo Tržaški namestnik in vojaški poveljnik iml. Kober. Na Kostanjevci so čakale gospde najvišje in visoke aristokracije črno oblečene. Pogreb je trajal od 7. do 11. ure dop. Zdej počiva truplo rajne dobrotnice ubogih v družbi drugih trupel kraljevske rodbine francoske v žagradu od cerkve v Kostanjevci. — Znanikancelist pri tuk. tribunalu, Hinko Lang, izvrstni kaligraf, mož, ki je vedno vsaj na videz skromno živel, je izneveril nek vadium, od 2000 gl. ki je bil zastavljen pri Tribunalu. — Predstojnik pomočnih uradov prišel je izneverjenju na sled ter dal Langa po orožnikih aretirati.

**Povodenj.** Na Gdanskem je reka Visla prodrla jeze in zatvornice ter več sosesk poplavlila.

**Popačenost na Italijanskem.** Časnik Guelfo azodeva popačenosti, ki se gode na Italijanskem. Da so njegove obtožbe resnične, to prida že to, da državno pravdnštvo ni moglo napeti tožbe zoper ta časnik. Naj omenimo le nekoliko teh popačenosti: v italijanske poslankeje zbornici sedi več znanih ponarejalcev menjic, katerih hudodelstva so sploh znana. Celo v senatu so taki hudodelci v rumenih rokavicah. V Rimu se znano, koliko sto tisoč lir ta, ali oni minister vsak mesec v svoj žep spravi in koliko milijonov njegov tovariš misli v pokoj z sabo vzeti. So celo taki sodniki in državni pravniki, katerim se morejo z vso pravico očitati velika hudodelstva. Ali to ni splošno, da bi jih pravosodni minister ne imenoval v višje

službe. Italijanski oficijozni možje, ki so sicer zelo jezični, o teh očitanih kar molče.

**Na panamskem prekopu** se je 28. marca zgodila velika nesreča. Užgalo se je 15.000 kilogramov strelnega prahu; mnogo ljudi je bilo usmrtenih in ranjenih, poslopj in mašin pokončanih, tako da so morali delo ustaviti. Sumi se, da so strelni prah zažgali peruvanski delavci iz jeze na ameriškega delovodjo.

**Upor vlačugarjev** je zadnji dni vstal v delavnici vlačugarjev v Florencu. Mladi ljudje, razsrjeni zaradi kazni, naložene dvema njih tovaršema, niso hoteli iti v delavnico, raztolkli in polomili so vse pohiše. Poklicani so bili stražniki in vojak, ali mladi uporniki so se zaprli na dvorišče, razvili rudeč prapor in klicali: »Evropa la republica!« Vojaki so v zrak streljali, ali uporniki se tega niso prestrašili. Na vse zadoje so vojak naskočili dvorišče in unel se je boj, da je bilo na obeh straneh več mrtvih in ranjenih. Petdeset upornikov so zaprli. — Tako je v blaženi deželi.

## Občni zbor polit. društva Edinost dne 4. aprila 1886.

Predseduje I. podpredsednik g. Štef. Nadlišek, zapisuje tajnik V. Dolenc, vlačui komisar, gosp. svetovalec R. Vidic, nazočih 42 utov.

Pred vsem pozdravi podpredsednik občni zbor in predstavi vladnega komisarja, nadalje naznanja, da je zbor odprti ter povabi tajnika, da prečita poročilo za leto 1885.

Tajnik g. V. Dolenc poroča blizo takole: Naše društvo je letos stopilo v 12 leto svoje delavnosti. Lansko leto je bilo za društvo Edinost posebno važno in trudopolno leto, kajti vršile so se volitve za drž. zbor in priprave za mestne volitve. Posebno važna je bila za naše društvo volitve III. razreda za drž. zbor, kajti Lahoni so pri tej volitvi napravili silen naskok na naše slovanske pozicije v Trstu in okolici, ali hrabro smo jih hvata Bogu odbili.

Delovanje društva se more na kratko naznačiti tako-le:

1. februarja 1885. je bil glavni občni zbor, pri katerem se je volilo novo društveno vodstvo, katero danes odstopi. Naš odbor je društvene zadeve razpravljal v 9 sejah, ali prvo njegovo delo je bilo organizacija po okolici, snovanje lokalnih odborov in v ta namen snovanje volilnih shodov. Težko je bila kda po Slovenskem kedaj tako živahna in velika volilna agitacija, kakor lansko leto v okolici, to se more razvideti iz gibanja našega društva. Ko je bil načrt gotov, šlo je društvo precej na delo, kakor hitro je zima odlegla; 15. marca je uže bil prvi volilni shod v gostilni g. Feriuge na Greti. Pri omenjenem shodu se je izvolil lokalni odbor za IV. okraj. Teden potem je bil občni zbor pri sv. Ivanu, katerega se je udeležilo nad 400 ljudi z dvema pevskima zboroma, obravnave so bile živahne in sklenola se je tudi prošnja na vlado zaradi spremembe volilnih krajev, kar je kesneje tudi vlada dovolila. Konečno se je volil volilni odbor za III. okraj.

6. aprila je bil velikanski shod na Bazovici, kder se je seslo nad 1000 ljudi in 80 pevcev; tudi tam se je volil en del volilnega odbora za V. okraj. — 12. aprila bil je shod na Opčinah; tudi tam nad 1000 ljudi in do 50 pevcev; dopolnil se je po mnogih patrijotičnih govorih volilni odbor za V. okraj. — 19. aprila je bil uprav sijajen shod pri Lovcu na prostem. Ta shod je bil podoben tabru, kajti udeležilo se ga je nad 2000 ljudi in nad 100 pevcev. Govori so bili ogojeni, navdušeni je ljudstva veliko, petje izborna, v resnici lep dan nad tržaško lukco. Konečno se je tudi tam volil odbor za II. okraj. — 26. aprila bil je skoro prav enako močan in živahen shod v Skednju; posebno krasno je bilo petje 4 pevskih društev. Konečno se je tudi tam volil odbor za I. okraj.

Ker je bilo treba tudi za Istro kaj storiti v namen dobre volitve, zato je društvo osnovalo tabor v Lindaru dne 10. maja, katerega tabora se je udeležilo do 4000 ljudi in ki ostane za Istro zgodovinski faktum. Isti dan pa je bil tudi volilni shod v sv. Križu.

17. maja je društvo osnovalo za volilne namene velikansko besedo na vrtu gostilne Aurora pod bošketom, pri kateri se sodelovalo 5 pevskih društev in je beseda bila obiskana od 1200 ljudi ter društvu dala čistega dohodka blizo 250 gl.

23. maja je odbor izdal oklice na istrske volilce in priporočal kakor poslance za drž. zbor dr. Viteziča, prof. Spinčiča in dr. Mandiča, a prodrla se je za zdaj le z dr. Vitezičem, med tem ko sta oba druga gospoda ostala v zlatnej manjšini. — 31. maja je bil veliki shod centralnega volilnega odbora v salonu Fenice, katerega so se udeležili vsi udje 6 lokalnih volilnih odborov, potem othor Edinosti in mestni volilni odbor za IV. razred, skupaj je prišlo okoli 500 veljavnih mož. Ta shod je po navdušenih govorih slovnesno proglasil za kandidata v drž. zbor g. Ivana Nabergoja. — 7. junija je bil odločen dan

in društvo Edinost je tisti dan previdno in moško delovalo povsod, kder je bilo le mogoče; zmaga je bila sijajna, da sijajnejša ni mogla biti, ali uprav ta sijajna zmaga nas uči, da je treba reči dobro premisliti, urediti in po dobro premišljenem načrtu točno izvrševati.

Ko je nehalo to važno delo, začel je odbor delati za vpisavanje takozvanih konsortov mej volilce in posrečilo se mu je, da je dobilo kakih 150 Slovencev volilno pravico v mestu. Ob enem pa so se začele priprave za mestne volitve, društvo je namreč sklicalo v ta namen te le volilne shode: 15. novembra v Lonjeru, 21. novembra v Skednju, 22. novembra pri sv. Ivanu, 29. novembra v Bazovici, isti dan tudi na Opčinah, 4. decembra v Barkovljah. Vsi ti volilni shodi so bili dobro obiskani in volilci so se na njih zedinili glede kandidatov. — 17. januarja t. l. je zopet odbor sklical shod centralnega odbora v salonu gledišča Fenice, na katerem shodu je bilo okoli 300 volilcev iz vseh okrajev. Ta shod je proglasil kandidate za vseh 6 okrajev okolice in ko se je 8 dni potem vršila volitev, izvoljenih je bilo 5 kandidatov našega društva; le v prvem okraju (Skednji) zmagal je društvu nasprotni kandidat, mož, ki je bil sicer tudi ud centralnega volilnega odbora, pa se ni udal poštenj disciplini slovneske narodne stranke ter na svojo roko kandidiral, kar moremo z narodnega stališča le obžalovati. Sicer pa uže davno ni naše društvo v okolici tako lepo zmagalo, kakor zadnjič. V volitve v mestu se društvo sicer ni direktno vtikalo, ali mnogi udje Edinosti so podpirali kandidate patrijotične tržaške stranke, ker so smatrali za boljše, da zmaga ta stranka proti rudečej lahonskej. Zlat vladajoča stranka bo sicer še močnejše nasprotovala našim narodnim težnjam, boji bo še težavnejši, nego je bil; toda ne zgubimo poguma, delajmo, budimo narod, ker pravična naša stvar mora konečno zmagati. Sklepam svoje poročilo se željo, da bi novi odbor bil vsaj tako delaven, kakor je bil odbor, ki danes odstopi.

(Dalje prih.)

## Književnost.

### Slovenska Matica.

72. odborova seja »Matiice Slovenske« dne 17. marca.

(Konec).

Poročilo o ptujem premoženju v društveni oskrbi in o njega prirastku v zadnjem letu se vzame na znanje.

Poročilo o treh društvenih knjigah za letošnje leto se odobri. Othor sklene tisk med tri tiskarne, ki so napravile dotične ponudbe, tako razdeliti, da odda vsakej jedno knjigo v tisk in določi ob enem, kateri se ima vsaka posamezna knjiga v delo izročiti.

Ponudbi zaradi nakupa pisateljskega lastništva (umrlega M. Vilharja in prof. Stritarja spis) se o glasovanji po dolgej in vestranskej razpravi odjieti z veliko večino.

Nekateri rokopiše sklene odbor po zaslišanji dotičnih ocen pisateljem vrniti kot neporabljive, druge vrača pisateljem v preosnovo, zopet drugi se imajo po moči pospeševati.

Matica je poslala v zmislu dotične naredbe mestnemu magistratu za časa poročilo o društvenem delovanji.

Gledé nakupa društvene hiše na Bregu sklene odbor ostati pri dosedanjih pogojih.

Odhor vzame z odobravanjem na znanje, da je deželni zbor, oziroma deželni odbor, dokaj ugodno rešil prošnjo zaradi denarne podpore gledé izdavanja šolskih knjig in naklonil Matici podporo 500 forintov, in pritrjuje temu, da se mu spodobna zahvala izreče v občeem zboru.

Več zaostalih poverjenikov je Matica povprašala, koté li še ostati poverjeniki? Nadalje je pozvala 100 bivših društvenikov, naj pristopijo društvu vnovič, in povabila 200 družin gospodov, naj ji pristopijo na novo. Na znanje se vzemo spremembe v poverjeništvu. Nekateri novi poverjeniki se potrdé; drugi se stavijo za poverjenišva dotični nasveti, zopet drugod se sklene še nekoliko časa počakati.

Za lansko leto je plačalo 1123 letnikov, za letos 228. Oti zadnje seje je pristopilo društvu na novo 12 letnikov, namreč:

1. Knjižnici c. kr. nižje gimnazije v Kranju.
2. Čitalnica narodna v Cirknici.
3. Wendler Sigmunda, c. k. okr. sodnika soproga v Friedbergu;
4. dr. Šavnik Edvard, zdravnik v Kranju;
5. Ravnikar Vekoslav, pom. uradnik v Ljubljani;
6. Bralno aruštvo v Rušah;
7. Saiver o. S., benediktinec v Št. Lambrehtu.
8. Lavrenčič Andrej, trgovec na Račku;
9. Dolenc Jakob, župnik na Igu;
10. Šega Karol, aprob. gimn. suplent v Ljubljani;

11. Čarman Franc, c. k. vojaški duhovon v p. itd. v Mošnjah;

12. Gogala Ivan, c. k. notar in mestni odbornik v Ljubljani.

Oti letnikov je prestopil med ustanovnike dr. Franc Kos, c. k. pripr. prof. v Gorici.

Poročilo o knjižničnem prirastku (66 knjig, zvezkov in časopisov; 16 vsled daril in 50 po zameni) se vzame na znanje, kakor tudi s posebno radostjo to, da odličen ustanovnik naš hoče zalagati staroslovanske spomenike, ki naj bi jih sproti z novoslovanskimi prevodi na svetlo dajala »Slovenska Matica«. O tej ponudbi razgovor bo v prihodnji seji.

Letošnji redni veliki zbor bo v sredo 28. aprila. Ako želi kdo izmed društvenikov v zmislu §. 4. lit. a. društvenih pravil staviti v zboru kak nasvet, naj ga z ozirom na §. 8. društvenih pravil naznani in predloži odboru najpozneje do 7. aprila t. l.

Ko se konečno odobrita se račun za 1885. in proračun za 1887. leto z vsemi postranskimi računi, zaključé prvosednik sejo ob 8. uri na večer.

**Poziv slovenskim pisateljem.** Othor »Matiice Slovenske« se obrača do vseh rodoljubnih pisateljev slovneskih z iskreno prošnjo, da bi čim preje tem bolje poslali kaj primernih doneskov za letošnji »Letopis«. Kakor lani, se bodo sprejemali tudi letos samo izvirno znanstveni in znanstveno poučni spisi iz raznovrstnih strok človeškega znanja; vendar je želeli, da bi čé. gg. pisatelji svojim razpravam izbrali take predmete, ki ugajajo potrebam naroda slovneskega ter zaradi svoje splošne zanimljivosti prijaio večini matičnih društvenikov. Rokopisi naj se pošiljajo najpozneje do 15. maja 1886. leta predsedništvu Matices Slovenske v Ljubljani. Po pravilih določena nagrada v »Letopisu« sprejetim spisom se bodo izplačevala, kadar boie knjiga dotiskana.

V imenu Matices slovneske:

Za prvosednika: Odbornik:  
Josip Marn. Fr. Levec.

## Borsno poročilo.

Borsa mirna, prav malo transakcij; pri vseni tem pa so kurzi državnih papirjev jako trdni.

### Dunajska Borsa

dne 6. aprila

|                              |              |
|------------------------------|--------------|
| Enotni drž. dolg v bankovcih | 84 gl 15 kr. |
| Enotni drž. dolg v srebru    | 84 • 25 •    |
| Zlata renta                  | 113 • 80 •   |
| 5% avst. renta               | 101 • 70 •   |
| Delnice narodne banke        | 879 • — •    |
| Kreditne delnice             | 295 • 80 •   |
| London 10 lir sterlin        | 125 • 85 •   |
| Napoleon                     | — • — •      |
| C. kr. cekini                | 10 • — •     |
| Kr. državnih mark            | 5 • 94 •     |

### Poslano.

Dolžnost mi je javno se zahvaliti prečastitemu gospodu dr. *Alojziju del Piero-ku*, z davniku v Kobariu, ker me je a svojo spretnostjo in neutrudljivim delovanjem odpravil od nevarnega vnetja na obeh plućnih krilih, zvezanega z reumatizmom na vsem životu. — Bog naj ga ohrani v naši sredi še mnogo let čilega in srečnega! Iz hvaležnosti priporočam ga slavnemu občinstvu!

Kobarid 4. aprila 1886.

Gabriel Devetak.

**Našla** se je v maceletu poleg mestne senene tehtnice velika zimska ruta (henk). Pozabila jo je neka ženska iz Plivke ali iz Berkinov, ker je prodala krompir. Ruto more dobiti v naš-j tiskarni, Via Torrente št. 12.

Pri J. Krajeu, založniku v Novomestu je prišla na svitlo knjižica: **Delavski prijatelj.** Nauki, ki so delavcem v sedanjih dobi posebno potrebni. Spisal France Podgornik. Cena 20 kr. Dobva se pri založniku in po vseh knjigarnah.

## Sejm v Tominu

za živino, poljske pridelke, gospodarsko in kmetijsko orodje, stacunsko blago t. t. d. bode letos, ker pade sv. Jurij 28. aprila ravno na veliki petek,

veliki ponedeljek 19 aprila.

Županstvo v Tominu. 5. aprilja 1886.

3=1.

Devetak.

**Poglavitni nauki in molitve** ki jih mora znati kdor hoče prejeti sv. birmo, sv. pokoro, sv. obhajilo, in sv. zakon, zove se mala knjižica, katera je izšla v naši tiskarni in se dobiva po 4 novce.

